

סילבוס לקורס: מבוא לסמנטיקה

INTRODUCTION TO SEMANTICS

שיעור+תרגיל

שם המרצה: נירית קדמון

קורס מס': **0627.1142** שנת לימודים: תשע"ז סמסטר: ב' היקף שעות: 6 לתואר: ב.א.

השיעורים יתקיימו ב

יום ג' 14-12 ווב 001

יום ה' 12-10 רוזנברג 001

שעת קבלה: בתאום מראש

טלפון: 03-6580234

דוא"ל: Kadmon@post.tau.ac.il

עוזרי הוראה ושעות התרגול:

אביב שונפלד יום ב' 8-10 ווב 102 שעת קבלה: יום ב' 10:11-00:11

ניקול קריצין יום ב' 10-12 ווב 102 שעת קבלה: יום ג' 14:15-00:15

עמרי קיסרי יום ב' 14-16 רוזנברג 104 שעת קבלה: יום ב' 13:14-00:14

דרישת קדם: מבוא לבלשנות

חומר קריאה:

Chierchia & McConnell-Ginet 2000, chapter 1

Gottlob Frege 1892 'On Sense and Reference'

Chierchia & McConnell-Ginet 2000, chapter 2

תיאור הקורס

זהו מבוא ראשון לסמנטיקה של שפה טבעית – לאותו ענף בבלשנות העוסק במשמעות. נציג את תחום המחקר הנקרא סמנטיקה מודל-תיאורטית: השאלות העיקריות שעוסק בהן התחום הזה, סוגי הנתונים הנחקרים, מושגים מרכזיים, כגון אמת, רפרנט, גרירה, השתמעות, קדם-הנחה, רב משמעות, וקומפוזיציונאליות; נדון בהבחנה בין "סנס" ו"רפרנט" ותפקידה בתיאוריה של המשמעות (ע"פ עבודתו של גוטלוב פרגה); לבסוף נפנה ללוגיקה, ונראה כיצד ניתן להשתמש בחוקים וטכניקות פורמאליים בחקר הסמנטיקה של שפה טבעית.

דרישות הקורס

חומר קריאה (חובה לקרוא!)

הגשת כל המטלות לאורך הסמסטר (ובזמן!) - 25% מהציון הסופי

בחינה סופית - 75% מהציון הסופי

*הערה חשובה: לכל מטלה יינתן ציון מספרי. קיימת חובת הגשה לכל המטלות בקורס. יחד עם זאת – סטודנטים שייגעו למרבית השיעורים והתרגולים (כלומר, יחסירו לכל היותר 4 מפגשים: שיעורים או תרגולים) יקבלו צ'ופר – הם יוכלו להגיש מטלה אחת פחות, או לחילופין- אם יגישו את כולן, לא תשוקלל להם המטלה בעלת הציון הנמוך ביותר.

מועדי מבחן הסיום:

מועד א' – 12.7.2017 יום ד' – בשעה 9:00

מועד ב' – 9.8.2017 יום ד' – בשעה 9:00

תכנית השיעורים :

1. סמנטיקה מודל-תיאורטית : הצגת תחום המחקר, מושגי יסוד (כ-10/11 שיעורים)
נושאים :
  1. על סמנטיקה של שפה טבעית
  2. תחום המחקר המרכזי
  3. הנתונים : אינטואיציות סמנטיות באשר ל :
    - I. הקשר בין ביטויים בשפה לדברים בעולם
    - II. קשרים בין משמעויות של ביטויים שונים
    - III. קומפוזיציונאליות : הקשר בין המשמעות של ביטוי לבין המשמעויות של חלקיו
  4. תכונות ויחסים סמנטיים (ופרגמטיים) ch.1 §3, §4
  5. אפשרויות האנפורה ch.1 §4.1
  6. סמנטיקה ותחביר ch.1 §2.1 (ובהקשר זה גם נדבר על : רגישות לפולאריות)
  7. אוניברסלים ch.1 §2.2
  8. אמת – סמנטיקה – פרגמטיקה – קוגניציה (הקריאה הקודמת, והוסיפו גם : ch.1 §4.5, 4.6)
2. מאמרו של גוטלוב פרגה : "על מובן והוראה" ("On Sense and Reference") (כ-4/5 שיעורים)
נושאים : "מובן"/"סנס" : הטיעון מטענות הזהות
הרפרנט של משפט שלם כערך האמת שלו
קומפוזיציונאליות, "הוראה עקיפה", ומשפטים משועבדים
3. ייצוג פורמאלי של פרגמנט של אנגלית הכולל פרדיקציה וקשרים והסמנטיקה המודל-תיאורטית שלו (כ-5/6 שיעורים)
גזירת תנאי-אמת, הוכחות פשוטות של גרירות (סמנטיות).
חומר הקריאה : Chierchia & McConnell-Ginet 2000, chapter 2 §3.2–3.2.3
4. הכרות בלתי-פורמאלית עם תחשיב פרדיקטים (ניתוח הכימות). משתנים כבולים/חפשיים, נוסחאות פתוחות/סגורות, יכולת התאמה בין משפטים בשפה טבעית לנוסחאות של תחשיב פרדיקאטים.

ביבליוגרפיה

- Chierchia, Gennaro and Sally McConnell-Ginet, 2000: *Meaning and Grammar: An Introduction to Semantics*, MIT Press
- Frege, gottlob, 1982: 'Über Sinn und Bedeutung', *Zeitschrift für Philosophie und philosophische Kritik*, pp.22-50. English translation: 'On Sense and Reference', in P. Geach & M. Black (eds.), 1980: *Translations from the Philosophical Writings of Gottlob Frege*, Blackwell, Oxford. Reprinted in A.P. Martinich (ed.), 1985: *The Philosophy of Language*, Oxford University Press, Oxford.